

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 3. An satisfacit præcepto, qui opus illius exequitur actu ex fine vel
circumstantiâ malo?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

est etiam materia legis. Finis autem præcipi censetur, quoties præcipitur actus faciendus ob certum finem in lege expressum. Hinc si jejunium, vel oratio præcipiatur v. g. ad avertendam calamitatem publicam, jejunans, aut orans, sed non ex hoc fine, non satisfacit præcepto.

Resp. III. Si finis extrinsecus à Legislatore intentus non præcipiatur, satisfacit præcepto, qui opus præceptum exequitur, & si finem illum non intendat. Quia talis implet id totum, quod præcipitur, tunc enim solum præcipitur voluntaria executio operis. Equidem lex omnis dirigit ad finem, sed non omnis est de fine ipso. Unde finis præcepti non cadit sub præceptum, quando finis distinguitur ab opere præcepto, nec præcipitur intentio ipsius finis. Hinc satisfacit præcepto jejunii, qui unicam refectionem ex cibis licitis sumit, licet non intendat macerare corpus: quia hæc intentio non præcipitur ab Ecclesia.

Q. 3. An satisfacit præcepta, qui opus illius exequitur actu ex fine, vel circumstantia malo?

Not. Agitur hîc de lege humana. Nam Lex naturalis prohibet quemlibet finem, & modum agendi pravum, utpote dissensu naturæ rationali, præcipitque finem

nem honestum, & modum convenientem in omnibus actibus liberis; nam præcipit, ut homo semper vivat, seu agat honestè, id est, decenter, ac conformiter naturæ suæ rationali, quâ rationalis est, ac proinde præcipit id omne, quod necessarium est ad sic agendum. Sed ad agendum honestè, & decenter naturæ rationali ut rationali, necesse est, ut non solum actus præceptus fiat, sed etiam ut modo convenienti, in circumstantiis debitis, & propter finem honestum fiat. Quare homo lege naturali tenetur observare omnia præcepta humana rectè, convenienter, & ob finem honestum, ideòque actu bono, & honesto.

Resp. I. Non satisfacit præcepto, qui facit opus cum peccato repugnante substantiæ præcepti, aut illud facit sine ea honestate, ac rectitudine, quæ à Superiore expressè præcipitur, vel essentialis est actui præcepto: nam tunc non fit id totum, quod præcipitur.

Resp. II. Quando honestas, ac rectitudo non est essentialis actui externo, neque expressè præcipitur à Superiore, sine ea satisficit præcepto humano. Quia tunc sine ea ponitur id totum, quod præcipitur ab homine; & actus vitiatur tantum per peccatum præcepto accidentarium: unde retinet bonitatem, ac speciem moralem objectivam lege intentam. Sic miles fortiter

pugnans ex vana gloria adimplet præceptum Ducis, licet peccet contra legem naturalem ob finem malum. Item quando actus vitiatur solum ratione motivi cujusdam extrinseci venialiter mali impulsivi, vel se habentis solum concomitanter, tunc satisficit præcepto. Sic qui devotè, & attentè sacrum audit ex motivo intrinseci religionis, licet concomitanter moveatur, aut priùs impellatur ex vana gloria, satisfacit præcepto Ecclesiæ: nam ponit liberè actum religionis præceptum ex proprio motivo finali.

Q. 4. An per unum eundemque actum possunt impleri plura præcepta?

Resp. I. Non possunt, nisi constet talem esse intentionem præcipientis. Quia Superior aliquid præcipiens, censetur exigere aliud, quàm quod jam aliàs debitum est. Alioquin sæpè non assequeretur finem à se intentum, & frustra imponeret novam obligationem. Sic poenitens præcepto jejunandi à Confessario imposito non satisfacit per jejunium jam ex voto, vel præcepto Ecclesiæ debitum. Quia Confessarius censetur obligare ad opus aliàs non debitum, utpote de novo punitivum, nisi aliud exprimat. Item si obligatio per se postulat aliud opus, quàm quod jam debitum est, tunc requiruntur plures actus,
ut